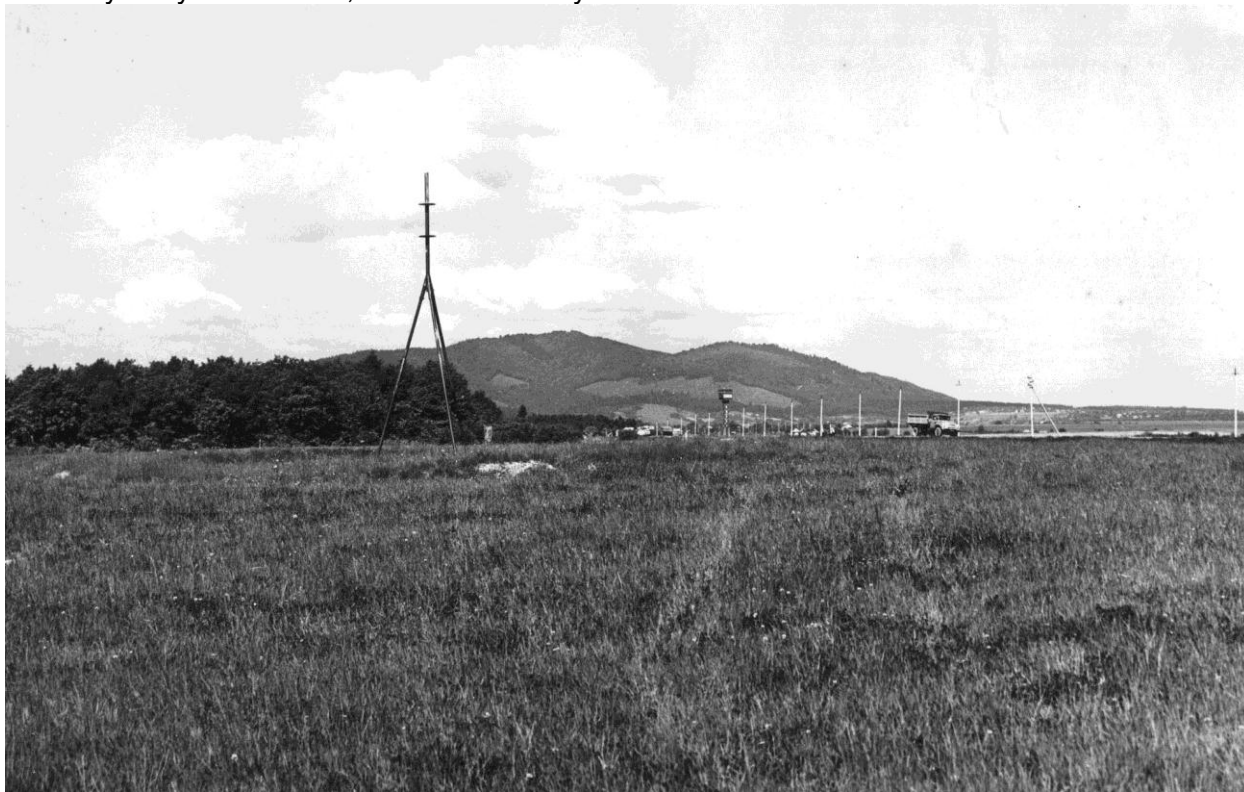

Поселення Делятин VI, пізній палеоліт, мезоліт, неоліт (археол.)

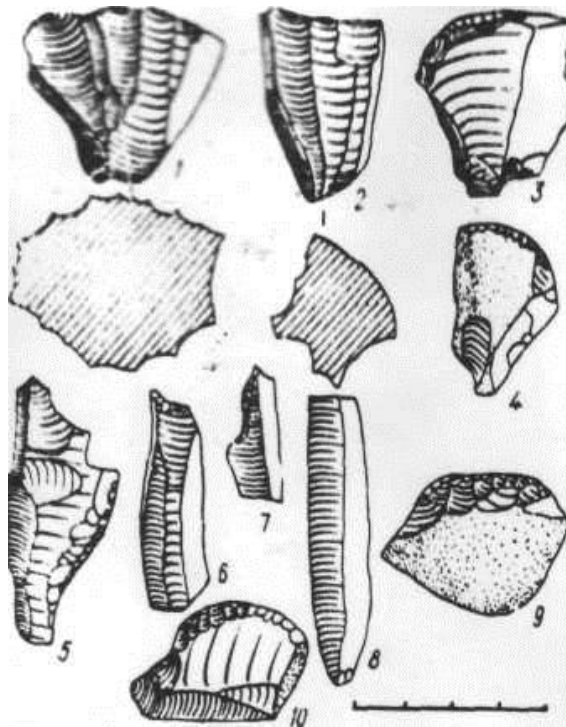
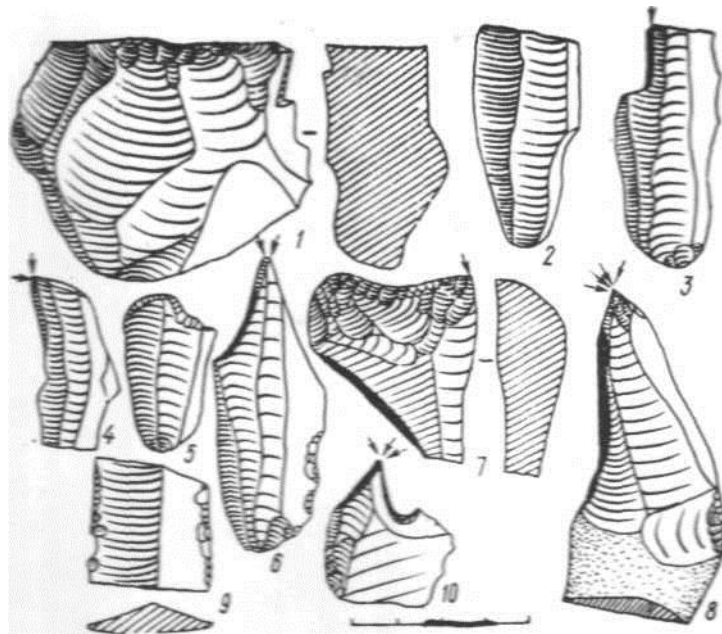
(гора Жбир)

У північно-східній частині Делятина, у присілку Площа, зліва перед ур. Вільхivecь при в'їзді в Делятин зі сторони с. Добротів. Виявлене та описане М. Клапчуком у 1970. Повторні дослідження проводилися М. Клапчуком у 1971-1977. Додатково обстежене М. Клапчуком та В. Клапчуком у 1978–1980, Б. Василенком у 1990.

Розміри 100 x 200 м. Обстежений матеріал: понад 100 кременів, серед яких пластини, відщепи, різці, ядрища, проколки, скребки. Серед фрагментів пластин є екземпляр (див. рис.) з крайовою ретушшю. Різці (див. рис.) належать до типу багатофасеткових: один з них виготовлено на масивній пластині, подекуди з кіркою на спинці, а другий – на відщепі.

Крім зрять ранньої пори верхнього палеоліту місцезнаходження дало теж колекцію кременів типу Красна III. В колекції нараховується 70 предметів, покритих голубувато-молочною патиною, зокрема три ядрища та один уламок, одна пластинка підправки ядрищ, 30 пластинок та їх уламків, пластинка з ретушованими краями й чотири скребки. Серед ядрищ є два невеликі екземпляри (43x29x28 та 25x26x30 мм) з двома-трьома ударними площинами й таким же числом робочих сторін, на яких простежуються лише негативи дрібних, досить широких відщепів. Третьє ядрище має видовжені пропорції й невеликі розміри (52x23x27 мм). Питома вага пластин та її уламків менша, як і на попередніх місцезнаходженнях (43% всіх знахідок). Скребки коротких пропорцій; три з них кінцеві, оформлені на уламках пластинок; четвертий – з двома протилежними вістрями на фрагменті відщепи.

Культурний шар товщиною до 0,8 м, насиченість знахідками дуже висока для мезоліту та середня для інших періодів. Верхня частина горизонту – під багаторічними травами (до 1991 р. – щорічно розорювалася).

Матеріали зберігаються в Івано-Франківському краєзнавчому музеї.

Володимир Клапчук

Література

Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку. – К. : Наукова думка, 1981. – С. 128.

Клапчук М. М. Палеолітичні та мезолітичні місцезнаходження поблизу Делятина / М. М. Клапчук / Археологія. – 1980. – № 34. – С. 65–75.

Клапчук М. Н. Разведка в Ивано-Франковской области / М. Н. Клапчук / Археологические открытия 1970 года. – М., 1971. – С. 230.